

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

29 maart 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Gilbert Vanleenhove, André Moreau, Lucien Suykens,
Frans Ramon en Dirk De Cock** –

**betreffende het nastreven van een algemeen rookverbod
in Vlaamse instellingen voor leerplichtonderwijs**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door mevrouw Hilde Claes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De Schepper, de heren André Moreau, Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van Hauthem ;

de heren Lucien Suykens, André Van Nieuwkerke ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Kris Van Dijck.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid van Kessel ;

de heren Frans De Cock, Karel De Gucht, André Denys, Cis Schepens ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Roland Van Goethem ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Zie :

600 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op donderdag 22 maart 2001 het voorstel van resolutie van de heren Gilbert Vanleenhove, André Moreau, Lucien Suykens, Frans Ramon en Dirk De Cock betreffende het nastreven van een algemeen rookverbod in Vlaamse instellingen voor leerplichtonderwijs.

Dit voorstel van resolutie werd ingediend als besluit van de bespreking in de Commissie van het verzoekschrift van mevrouw Marie-Jeanne Viaene betreffende rookverbod in scholen (*Parl. St.* VI. Parl., 2000-2001, nr. 604/1).

I. Toelichting door de heer Gilbert Vanleenhove, mede-indiener

De heer Gilbert Vanleenhove verwijst vooraf naar de behandeling van het verzoekschrift van mevrouw Marie-Jeanne Viaene betreffende rookverbod in scholen. De Commissie behandelde dit verzoekschrift op 14 december 2000 en 17 januari 2001. Zij heeft daartoe op 14 december 2000 mevrouw Marie-Jeanne Viaene gehoord.

Hij vervolgt dat mevrouw Marie-Jeanne Viaene tijdens deze hoorzitting verklaarde dat zij dit verzoekschrift indiende om een volledig rookverbod te bekomen in de scholen. De concrete aanleiding daartoe was de gezondheid van haar zoon. Die is, net als zijzelf, Carapatiënt en is allergisch voor sigarettenrook en -geur, wat kan leiden tot ernstige gezondheidsproblemen.

De heer Vanleenhove herinnert eraan dat de Commissie tijdens de hoorzitting veel begrip heeft getoond voor dit probleem, maar dat er zich twee problemen stelden. Op de eerste plaats is er een bevoegdheidsprobleem omdat de reglementering inzake het rookverbod in openbare gebouwen een federale bevoegdheid is. Ten tweede is er het gebrek aan traditie inzake de behandeling van verzoekschriften. Die regeling is immers nog vrij recent. Daarom heeft de Commissie als besluit van de behandeling van dit verzoekschrift, een voorstel van resolutie ingediend.

In het overwegende gedeelte van het voorstel van resolutie worden de elementen vermeld die de commissieleden tijdens de bespreking van het verzoekschrift aanbrachten.

In het vragende gedeelte wordt de Vlaamse regering gevraagd aan de Vlaamse scholen een aanbeveling te doen om in het schoolreglement een algemeen rookverbod op te nemen binnen de volledige instelling, met inbegrip van zowel de gebouwen als de speelplaatsen, sportterreinen en andere open ruimten.

De heer Vanleenhove beseft dat deze vraag aan de Vlaamse regering niet volledig tegemoet komt aan de verwachtingen van de verzoekster omdat er omwille van de bevoegheidsverdeling door de Vlaamse overheid geen rookverbod kan worden opgelegd. Bovendien is er het respect voor de autonomie van de scholen, dat een specifiek kenmerk is geworden van het Vlaamse onderwijsbestel, waardoor de overheid dergelijke bindende directieven niet zou mogen opleggen. De indiener stelt dat er toch een vraag werd geformuleerd t.a.v. de Vlaamse regering waarbij die aan de scholen zelf een aanbeveling zou doen.

Hij wil daarbij sterk benadrukken dat het niet de bedoeling mag zijn dat de directie van een school een éézijdig rookverbod zou opleggen. Dit zou leiden tot heel wat moeilijkheden. Een dergelijk rookverbod heeft alleen een kans op slagen als alle actoren, van inrichtende macht en directies tot leerkrachten, ouders en leerlingen, via overleg die maatregel zouden steunen. Het voordeel van een dergelijk overleg is dat dit op school zal leiden tot een intern debat over het roken. Dit kan al dan niet leiden tot een algemeen rookverbod, een praktische oplossing, preventieve acties e.d., afhankelijk van de scholen zelf.

Persoonlijk is hij voorstander van een algemeen rookverbod. Het argument dat een algemeen rookverbod zal leiden tot een stijging van het stiekem roken, is volgens hem ongegrond. Als men een gedoogbeleid voert inzake het roken, zelfs onder strikte voorwaarden, stimuleert men niet-rokers om er ook mee te beginnen.

De school is een opvoedingsinstituut dat oog moet hebben voor de bevordering van de gezondheid van de jongeren zelf, maar ook van hun omgeving. Er zijn immers studies die aantonen dat ook passief roken zeer slecht is voor de gezondheid.

Het toelaten van roken voor oudere leerlingen is in strijd met de taak van de school om een tabaksvrije levensstijl te promoten bij jongeren. Oudere leerlingen hebben t.a.v. jongere leerlingen een grote voorbeeldrol.

Een rookverbod is voor vele jongeren bovendien een goede voorbereiding op hun beroepsleven omdat in tal van economische sectoren het roken volledig verboden is.

Tot slot uit hij de hoop dat het Vlaams Parlement dit voorstel van resolutie als duidelijk signaal zal goedkeuren zodat de minister de aanbeveling concreet moet maken. Daardoor zouden de scholen ertoe worden aanzet de discussie over roken aan te vatten.

II. Algemene bespreking

De heer *Julien Demeulenaere* gaat ermee akkoord dat men leerlingen moet stimuleren om niet te roken. Een totaal rookverbod opleggen gaat zijns inziens te ver. De directies zullen de aanbeveling van de minister van onderwijs die als gevolg van de resolutie aan de scholen zou verspreid worden, beschouwen als dirigistisch.

Hij is ervan overtuigd dat een algemeen rookverbod op school het roken bij de jongeren niet zal doen dalen. Tal van andere maatregelen om jongeren te laten afzien van het roken, leveren weinig of geen resultaat op. Hij gelooft wel in een mentaliteitsverandering.

Het voorstel van resolutie is een gevolg van het verzoekschrift en de concrete situatie van mevrouw Viaene. Dit voorstel van resolutie zal het probleem van de verzoekster niet oplossen. Dat probleem kwam er op neer dat haar zoon en zichzelf ziek werden van sigarettenrook en -geur. Die rookgeur kan men volgens hem onmogelijk uit de school weren omdat jongeren nog voor ze de school betreden, aan het roken zijn en de geur meedragen.

Er komen ook nog heel wat praktische problemen aan te pas : oudere leerlingen op internaten, die men zal moeten verplichten de ganse week niet te roken ; leerkrachten die roken ; de organisatie van schoolfeesten waar ouders worden op uitgenodigd ; het avondonderwijs voor volwassenen in de scholen, enz...

Hij stelt daarom voor het roken niet toe te laten in de lokalen waar de leerlingen normaal toegang hebben, maar het toch toe te laten in bepaalde ruimten. Hij dient daartoe met een aantal leden een amendement in waardoor het roken toegelaten zou kunnen worden op speelplaatsen, sportterreinen

en andere open ruimten van de schoolinstelling.

De heren *Dirk De Cock*, *Lucien Suykens* en *Frans Ramon* sluiten zich volledig aan bij de toelichting van de heer Vanleenhove. Zij onderstrepen dat in de toelichting het bespreekbaar maken van het roken via overleg centraal stond : de hoop dat men zich zal engageren om niet te roken.

De heer *Lucien Suykens* heeft het amendement niet mee ondertekend omdat hij voor een totaal rookverbod is op school, dus ook op speelplaatsen e.d. Hij beseft dat men de situatie van mevrouw Viaene niet volledig zal kunnen oplossen, maar stelt dat dit verzoekschrift een goede aanleiding is voor de indiening van dit voorstel van resolutie. Bovendien is zij geen alleenstaand geval, maar zijn er nog tal van Carapatiënten in Vlaanderen die dezelfde problemen ondervinden. De school is een geschikte instelling om daartegen op te treden.

De heer *Frans Ramon* heeft het amendement niet ondertekend omdat een goedkeuring van het amendement ertoe zou leiden dat de aldus aangepaste aanbeveling aan de Vlaamse regering overeen zou stemmen met wat nu reeds in het koninklijk besluit m.b.t. het rookverbod in openbare ruimten staat. Het voorstel van resolutie zou in dat geval zijn meerwaarde verliezen.

De heer *Julien Librecht* is er zich van bewust dat een eventuele concretisering van de aanbeveling in de scholen aanleiding kan geven tot heel wat praktische problemen. Toch zal zijn fractie het voorstel van resolutie mee steunen omdat het enkel om een aanbeveling gaat.

De heer *Dirk De Cock* heeft het amendement mee ondertekend omdat hij een zo breed mogelijke consensus wil bereiken en zoveel mogelijk parlementsleden dit voorstel van resolutie zouden goedkeuren. Hij wil als overtuigd niet-roker zoveel mogelijk jongeren overtuigen er niet mee te beginnen.

De heer *André Moreau* heeft het amendement mee ondertekend omdat hij ervan overtuigd was dat dit een redelijke oplossing zou aanbrengen.

De heer *Gilbert Vanleenhove* gaat volledig akkoord met de heer Ramon. De meerwaarde van het voorstel van resolutie bestaat er juist in dat men het rookverbod zou uitbreiden naar de ganse school. Het doel is in de scholen vanuit hun opvoedkundige taak via gemeenschappelijk overleg een debat over het roken op gang te brengen. Als men dit on-

dersteunt, moet men daar de consequenties van nemen.

Hij onderlijnt dat het voorstel van resolutie enkel een aanbeveling en geen regelgeving is. Er wordt enkel gevraagd dat de minister een aanbeveling zou formuleren aan de scholen, waarvan men hoopt dat zij een debat daarover zullen opstarten. Als een school naar aanleiding van deze aanbeveling via overleg met alle actoren zou beslissen over te gaan tot een algemeen rookverbod, dan is dat positief, maar als scholen hier niet willen op ingaan, dan is dat hun goed recht, zonder dat zij daarvoor zullen worden gesanctioneerd.

De heer *André Van Nieuwkerke, waarnemend voorzitter*, gaat er volledig mee akkoord dat de discussie over het roken in de scholen moet worden aangemoedigd. Het amendement dat hij mee ondertekend heeft, leidt, gelet op de opmerkingen van de leden, tot een te specifieke opstelling. De intentie van het voorstel van resolutie mag men niet bezwaren. Daarom stelt hij aan de indieners van het amendement voor dit in te trekken.

De heer *Julien Demeulenaere* onderstreept dat de scholen uiteindelijk vrij en autonoom blijven voor wat de invulling van deze aanbeveling betreft. Hij heeft met het amendement gepoogd voor de scholen meer flexibele wegen tot invulling van de aanbeveling mogelijk te maken.

De *indieners* trekken daarop het amendement in.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende het nastreven van een algemeen rookverbod in Vlaamse instellingen voor leerplichtonderwijs wordt unaniem aangenomen met 8 stemmen, bij 1 onthouding.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Hilde CLAES

André VAN NIEUWKERKE
